

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta
Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

6 Vtrum reatus peņę possit remanere post peccatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72759)

rum putes docuisse au horem in 4 sent. dist. 2. q. 1. art. 1. ad quintum: quoniam ibi reprehenditur sola similitudo cause æternitatis pœnæ in veniali, & in hoc residuo, & bene dicitur: Vt enim dictum est, in veniali cã est duplex. s. perseverantia culpæ, & status non satisfactorius, in hoc residuo causa est solus status. Et ibi dissimilis rō redditur quo ad primam causam: hic vero sola secunda causa, quæ communitur est omni bus ponitur.

¶ Nec rursus accipias rñsonem ibidem secundo loco datã, nisi recitaveris. Ipse namque ex propria mente determinat hic, quod in eodem 4. dist. 17. q. 1. art. 3. q. 2. docuerat.

festum est autem, quod in quibusdam peccatis est quidem aliqua inordinatio, non tamen per contrarietatem ad ultimum finem, sed solũ circa ea, quæ sunt ad finem, in quantum plus, vel minus debite eis intenditur, saluato tamen ordine ad ultimum finem, puta, cum homo, etsi nimis ad aliquam rē temporalem afficiatur, non tñ pro ea vellet Deum offendere, aliquid contra præceptum eius faciendo. unde huiusmodi peccatis non debetur æterna pœna, sed temporalis.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod peccata nõ differunt in infinitum ex parte conuersionis ad bonũ commutabile, in qua consistit substantia actus: differunt aut in infinitum ex parte auersionis. Nam quædam peccata committuntur per auersionem ab ultimo fine: quedam verò per inordinationem circa ea, quæ sunt ad finem: finis autem ultimus ab his D quæ sunt ad finem, in infinitum differt.

AD SECVNDVM dicendum, quod peccato originali non debetur pœna æterna ratione suæ gravitatis, sed ratione conditionis subiecti, scilicet, hominis, qui sine gratia inuenitur, per quam solum fit remissio pœnæ. Et similiter dicendum est ad tertium, de veniali peccato. Aeternitas enim pœnæ non respondet quantitati culpæ, sed irremissibilitati ipsius, vt dictum est.

¶ *Super Questionibus 87. artic. sextum.*

ARTICVLVS VI.

¶ *Vtrum reatus pœnæ remaneat post peccatum.*

AD SECVTVM sic proceditur. ¶ *Vt*, quod reatus pœnæ non remaneat post peccatum. Remota enim causa remouetur effectus: sed peccatum est causa reatus pœnæ: ergo remoto peccato, cessat reatus pœnæ. ¶ *3. Præte.* Peccatum remouetur per hoc, quod homo ad virtutem redit: sed virtuoso non debetur

A pœna, sed magis præmium: ergo remoto peccato, non remanet reatus pœnæ.

¶ *3. Præte.* Pœnæ sunt medicine, vt dicitur in 2. Eth. * sed postquam aliquis iam est ab infirmitate curatus, non adhibetur sibi medicina. ergo remoto peccato, nõ remanet debitum pœnæ.

SED CONTRA est, quod dicitur 2. Reg. 12. quod Dauid dixit ad Nathan: Peccaui domino. dixitque Nathan ad Dauid: Dominus quoque transtulit peccatum tuũ, non morieris. Veruntamen quia blasphemare fecisti inimicos nomen Domini, filius qui natus est tibi, morte morietur. Punitur ergo aliquis à Deo, etiã postquam ei peccatum dimittitur, & sic reatus pœnæ remanet peccato remoto.

RESPON. Dicendum, quod in peccato duo possunt considerari. factus culpæ, & macula sequens. Planum est autẽ, quod cessante actu peccati, remanet reatus in omnibus peccatis actualibus. Actus enim peccati facit hominem reum pœnæ, in quantum transgreditur ordinem diuinæ iustitiæ, ad quem nõ redit nisi per quandam recompensationem pœnæ, quæ ad equalitatem iustitiæ reducit, vt. s. qui plus uoluntati suę indulget, quàm debuit, contra mandatũ Dei agens, secundum ordinem diuinæ iustitiæ aliquid contra illud quod uellet, spontaneus, vel inuitus patiatur: quod etiam in iniurijs hominibus factis obseruatur, vt per recompensationem pœnæ reintegretur equalitas iustitiæ. vnde patet, quod cessante actu peccati, uel iniurię illare, adhuc remanet debitum pœnæ. Sed si loquamur de ablatione peccati, quantum ad maculam, sic manifestum est, quod macula peccati ab anima auferri nõ potest, nisi per hoc quod anima Deo coniungitur, per cuius distãtiam datrimonium proprii nitoris incurrebat, quod est macula, vt supra dictum est. * Coniungitur autem Deo homo per uoluntatem. Vnde macula peccati ab homine tolli non potest, nisi uoluntas hominis ordinem diuinę iustitię acceptet, vt scilicet, vel ipse sibi pœnam spontaneus assumat in recompensationem culpę præterite, vel etiam à Deo illatam patienter sustineat: utroque enim modo pœna rationem satisfactionis habet. Pœna autem satisfactoria dimittit aliquid de ratione pœnæ, est enim de ratione pœnæ, quod sit contra uoluntatem. Pœna autem satisfactoria etiam secundum absolutam considerationem sit contra uoluntatem, nõ tamẽ ut nunc, & per hoc est uoluntaria. unde simpliciter est uoluntaria, s. in quid autẽ inuoluntaria, sicut patet ex his, quæ supra de uoluntario, & inuoluntario dicta sunt. * Dicendum est ergo, quod remota macula culpę, potest quidem remanere reatus non pœnæ simpliciter, sed satisfactorie.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod sicut cessante actu peccati remanet macula, ut supra dictum est, * ita etiam potest remanere reatus: cessante uero macula, non remanet reatus secundum eãdem rationem, ut dictum est. *

AD SECVNDVM dicendum, quod uirtuoso non debetur pœna, simpliciter, potest tamen sibi deberi pœna, ut satisfactoria, quia hoc ipsum ad uirtutem pertinet, ut satisfaciatur pro his, in quibus offendit, uel Deum, uel hominem.

AD TERTIVM dicendum, quod remota macula sanatum est uulnus peccati quantum ad uoluntatẽ. Requiritur

eam. Et propterea si ante satisfactionem reciduat, non satisfacet extra satisfactorium statũ positus, & sic nec in inferno, ubi non satisfacet, sed satis pati possit a quibusdam creditur, nõ satisfacet, sed æternaliter punietur, & in hac uita durante statu peccati mortalis, nõ satisfacet ex defectu status.

Cap. 4. ante med. 10. 5.

Super

q. 86. art. 1.

q. 6. ar. 6.

D. 3. 1.

q. 86. art. 1.

In corp. ar.

